

MONEDE FEUDALE ROMÂNEȘTI DESCOPERITE ÎN DOBROGEA

GABRIEL CUSTUREA

La numeroasele descoperiri monetare din timpul lui Mircea cel Bătrîn¹ se adaugă și monedele găsite în raza comunei Corbu din județul Constanța.

În jurul anilor 1960 s-a descoperit aici un tezaur monetar care, ajuns în mâinile unei persoane neavizate a fost dispersat. Din informațiile pe care le deținem, tezaurul conținea aproximativ 300 piese între care, emisiuni ale lui Mircea cel Bătrîn.

Din acest tezaur, prin bunăvoința lui C. Chiriac, au intrat în colecțiile Cabinetului numismatic al Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța două monede emise de Mircea cel Bătrîn. Piesele aparțin tipului cu legendă latină.

1. Av. . . . IWRN : DI : MVRCZ   IWRN : DI : MVRCZ
Rv. + . . . + IWM - MVRCZ   + IWM - MVRCZ

AR. Ducat Tip general MBR. p. 20 nr. 118, 119, 13,5 mm; 0,30 g. fig. 1.

2. Av. .... ZΔ - MVR....   .... ZΔ - MVR....

Rv. + +... ΔRΔZ - ID DI   +... ΔRΔZ - ID DI

AR. Ducat MBR. p. 22, nr. 138, 13 mm., 0,35 g. fig. 2.

PL. I FIG. 1 — 2 MONEDE ROMÂNEȘTI EMISE ÎN TIMPUL LUI MIRCEA CEL BĂTRÎN
PL. I FIG. 1—2 MONNAIES ROUMAINES ÉMISSIONS DE MIRCEA LE VIEUX
TAF. I ABB. 1—2 DIE RUMÄNISCHE MÜNZEN VON MIRCEA ALTESTES HERAUSGEGEBEN

Comuna Corbu se află în imediata apropiere a localității Vadu, importantă schelă maritimă² în perioada medievală, menționată în numeroase portulane și hărți din secolele XIII—XIX³.

Descoperirea acestui tezaur dă o imagine mai clară activității economice în zona acestei localități.

În stadiul actual al cercetării se conturează o nouă arie de descoperiri ce atestă înflorirea porturilor dobrogene de la Marea Neagră⁴ și chiar mai departe, spre sud⁵.

Descoperirea de numeroase monede feudale românești în Dobrogea constituie o confirmare în plus a independenței economico-sociale și politice a tuturor ținuturilor românești.

NOTE

1. Descoperiri de monede de la Mircea cel Bătrîn, fie în tezaure, fie izolate, sint atestate în punctele:
— Enisala, cf. Gh. Papuc, *Cîteva monede feudale din Țara Românească și Moldova descoperite în Dobrogea*, în „Pontica” III, (1970), p. 394 și I. Barnea, Șt. Ștefănescu, *Din Istoria Dobrogei*, III, București, Editura Academiei R.S.R., 1971, p. 376.
— Mănăstirea Cocoș (1835) cf. O. Iliescu, *Descoperiri monetare în „S.C.N.”*, II (1958), p. 455.
— Medgidia (1960), cf. Gh. Papuc, *op. cit.*, p. 392, nota. 5.
— Niculițel (1906, Dealul Bădila) cf. C. Moisil, „B.S.N.R.”, 10 (1913) p. 22 nr. 13, p. 48, 49.
— Păcuil lui Soare, cf. P. Diaconu, *Monede rare și inedite din epoca feudală de început descoperite la Păcuil lui Soare și împrejurimi (Dobrogea)*, în „SCIV”, 15 (1964) nr. 1, p. 144.
— Probabil Rachelu (1925) cf. O. Iliescu, Gr. Foit, *Un tezaur de monede moldovenești din prima jumătate a secolului al XV, descoperit la Suceava: „Arheologia Moldovei” V* (1967), p. 164 nr. 6.
— Silistra (1915 și 1925) cf. O. Iliescu, Gr. Foit, *op. cit.*, p. 164, nr. 8, nr. 9.
— Văcăreni, cf. Bucur Mitrea, *Mircea cel Bătrîn și Dobrogea. Un nou tezaur monetar*, comunicare prezentată în 1975 la sesiunea științifică „Pontica”, a Muzeului de Arheologie Constanța.
2. T. Mateescu, *Une ville disparue de la Dobroudja-Karaharman* în „Tarih Enstitüsü Dergisi”, II, Istanbul, 1971, p. 310.
3. Între secolele XIII—XVI localitatea apare sub numele de Zanauarda, Zinauarda, Zanaua, Çinauarda, Canauarda sau Zanavarda cf. M. Popescu-Spineni, *România în istoria cartografiei pînă la 1600*. București, Impriaria Națională, 1938, vol. I, p. 83 și 103; mai tirziu cu numirile de: Kara-Kerman, Kara-Herman, Kara-Kirman, Kara-Hirman, Karairman, Karakirmen, Karahirmen cf. T. Mateescu *op. cit.*, p. 306—307; vezi pentru identificarea Zanavardei cu Karaharman Al. P. Arbore, *Cotul Bugeacului. O încercare de reconstituire a unui ținut de hotar dobrogean* în „Analele Dobrogei”, II (1921), nr. 3, p. 348 și C. Cihodaru, *Litoralul de apus al Mării Negre și cursul inferior al Dunării în cartografie medievală secolele XII—XIV*, în „Studii. Revistă de istorie”, XXI (1968), nr. 2, p. 237.
4. Un tezaur de ducați de la Mircea cel Bătrîn s-a descoperit în 1938 la Constanța, cf. O. Iliescu *Cîteva tezaure monetare inedite din domnia lui Mircea cel Bătrîn și a urmașului său Mthail I*, comunicare prezentată la primul Simpozion de numismatică feudală românească din 13 mai 1965, în „Studii. Revistă de istorie” 18 (1965), nr. 5, pag. 1154—1155.
5. S-au semnalat asemenea descoperiri la Caliacra, Cavarna, Balciu, cf. I. Barnea, Șt. Ștefănescu, *op. cit.*, p. 376.

DES MONNAIES FEODALÉS ROUMAINES DECOUVERTES EN DOBROUDJA

(Resume)

L'auteur publie deux monnaies féodales frappées en Valachie. Les pièces font partie d'un trésor découvert dans le village de Corbu, le département de Constanța. Par la suite ce trésor fut dispersé.

Les deux pièces, à légende latine, sont des émissions de Mircea le Vieux. La découverte met en évidence l'activité des échelles maritimes de Dobroudja.

DIE FEUDALISCHEN RUMÄNISCHEN MÜNZEN WELCHE IN DIE DOBRUDSCHA GEDECKT WURDEN

(Zusammenfassung)

Der Autor darstellt zwei feudalischen Münzen in Valachia herausgegeben. Diese Münzen wurden ins Dorf Corbu (Constanzagebiet) gefunden.

Diese zwei Münzen, nach lateinische Mäddchen, wurden in die Mircea Altsteszeit herausgegeben. Dieses Aspekt bildet economische, soziale und politische Independenz der alles rumänischen Gebieten.